

1. az dē ke.kə nē stē.kfō.ugēl zē.n emē zē sXrik
2. mēnē vrint eš dē blumē gu ge.tē
3. tē.igəwō.rdēX spinē zē nēmi as mē mafjine
4. grū.vən es lastēX wærk
5. up da sXip krē.igē zē bēsXymēld bry.ət
6. dē sXra.ənwærkēr ē. nē splintēr in zenē vijēr
7. dē sXipēr lēktē zen lypēn af
8. in da fabrik es niks tē ze.
9. kum lanst e. mē kint kum | ē kinēkē |
10. bu.s tapt uns fe.r pintē be. | ... |
11. brinj d uns twi.ē kilō krē.kē | krīkskēs |
12. zemēn undēr gēvā.əvē drē. le.tēs wā.ən
u.ətXēdrunjkē
13. ē drē.iX nu ma. mē nē knypēl
14. kēm zenē kne. gēze.
15. karnaval wet ni fā.l nēmi gēvī:ət
16. ksēj kōntētāk mē ā.lē ni mē.igēgu. zen
17. kēmēkēdik ni Xēdu. zēlē pē.i - of (ook) : juj
18. da.n: datu afkumt
19. ən spinēkup - spinēdrū.əs - ən alēfmū.ən
20. ən muits - vērve.ət - of : sXrik - ən wā: - əj
kampērnuē - ən u:χ - nē vās - nē pē.īpēl
21. da.nē kē.rēl dē.īdē gi.ələ wē.rēlt fēXtē
22. ksal a pē.rēlkēs Xē.vē
23. ijēlantu. fā.l a. sXē.pēn afbrē.kē
24. aje fa zē lē.vē nē ki nēm bēt Xat
25. gē. mē twi.ē bri.ē sti.ənē - brīdēr - dē bri.ētstē
26. da standbē.lt - of : mōnymēt - stutu nēmi
27. da.nē man ē.d ē lē.vē gēlek nē gry.ētēn i.ēr
28. lysifē.r - of : ly.sifē.r ez in dēn ē.mēl ni Xēblē.vē
29. dē sXō.ulkadē.ē zen mē tē mi.ētēr nu dē zi.ē
gēwē.ēt
30. ikan tōX ni kumē vā. dak Xēri.ət sēn
31. dē bi.ētē drinjē gi.ērē la.əzēmēl
32. ē kani Xu wærkē - zēj kē.əl du si.ē
33. stēk nē ki nē stē.l in da.nēm bāstēl | bēsēm |
34. ni.ē mētē kē.gēlē wēd e. nēmi gēspēlt
35. ē.īlā kēm al twi.ē ki.ērēn əp a. gērō.əpē
36. dē pē.r ən es ni rē.əp - dē zit nōg ə wiʃ buintfēn in
37. zē zenəwēX nu tēfēlt
38. zē.d əm i.ēt sē gēlt ālpēn əpdu.
39. ē zalt ny.ət ni fē. brinjē
40. zēš dēlf:an ār mēlēkwa.ət
41. dē man muit sēn vra. bēsXærme
42. in dē sXēldē zwymēn es Xēvu.ērlek
43. ejes fars umdat ən stērək es | tēš ærēX |
44. wā.ələ muitē du dēlft fan emē - ən gā.ələ
dāndēr ēlēft
45. ālp nē ki da bēdēn upafē
46. unzē maitser esu vēit az ə værkē
47. zē sprinjē vā twētstē vu ən wāitspēl
48. dēm by.mkwi.əkēr zal dēm by.əm afXrēfēlē
49. dud i.ētē vinstēr tu.
50. † bēgintē klēpē vu di.ētē mēs - dy.əmes - tlof -
dē vēspēs
51. ən sprā: - vāsēstrunt - of : pærēgræk -
vērspē.ē - ...
52. dē saldu.ētēn emē da fra.mins ār u.ēr afXēsne.ē
53. zē vu.ədēr - of : (platter) : zenē pē.i - ē.d əm zēs
ju.ēr lanjk nu tsXō.udu.tē gu.ē
54. kēm dēm afXērō.wē zu lu.ət lanstwu.ētēr tē gu.ē
55. vē.lē vjē.zē zē.rē ni fā.lanst e.
56. jē.rē potē zēni fā.l wi.ət - of : wi.ət
57. dēn ə.uvē - nēn ē.ət
58. in mi:ət est nōX tē ka.īt fu mētēm bal tē spē.lē
59. dē. kia:s Xē.fde klē.r liXt ē.
60. a trōk mē tē stī:ət fan tpi:ət
61. in da.nē tā.ət kwāmdē gā.əlēn e. ālē ju.ērē
- nu dē kærmes
62. dē pu.r.tēr za. dad uns i.ēr vōlmōkt es
63. gē zu.X mē wēl mu gē sprukte.gē mā. ni
64. dē zwōlmē zen gu wē.kumē
65. gōrē vandū.X mē tē ku.ətē ni spē.lē
66. ē.tē zuk Xi.ērē kē.əs
67. zenē mōtā:r es:tykēt - ē lē. stil - | kapōt |
68. tē. nē wærēmēn dāX:əwē.ēt ən tēs nē zō.tēn
u.əvēt
69. da mēnēkē lyb:ærəvuits
70. duš ən sXā:r in dē krū.ək | əm bēst (bv. in een
muur) |
71. kwa. datē faktā:r nēm brē.f brōXt
72. kēm pa.ən u mēn et
73. kēj kan mē Xin dwē.zdrē.vēs um
74. nu vē.r ē:rē spanēmē tpi:ət in dē nō. kā.r
75. kēm əwā kātse - va vāi dē nu.n al
76. dē zō.ūn van dē kā.īniŋk ēd uk saldu.ət
Xəwē.ēt
77. wētē ginēm bō.uXmū.əkēr wy.ənē
78. dē rō.uzēn emē lanjē dōrēs
79. kXēly.fēr niks fan - of : gi wō.ut fan
80. tkinēkē wāš dy.ət fā.i dāsēt kōstē dy.əpē
81. zen y.ērēn ən zen y.əgē ly.əpē
82. ār dōXtēr es mē nē kōrēf nu dēm bōs Xu
brū.mbe.zē trēkē | mōtʃē (= dochtertje) |
83. dōs nē sprāt fan dē li.ēr
84. ē zētē zen strō.ut ə.pē
85. tfołk ən zōX ni anēs as Xēld ən rā.əkđum
86. ā.lē munt eš drē.əX fan dēn dāst
87. da.nē wēX es krēm - tēs nēn umtu.ēr lanstu.ē
88. kōX fu dē klā.nēn ən trumēl
89. dēm buk es Xētōrēvē van əj kast in tē slike
90. zē lē.kē wās kat ənj gu:ət
91. in dē lumērtēn eš tēbētē
92. nē sXē.tēr muit Xu. kuinē lunjkē
93. zyk nē ki nu mēnēn u:r
94. kwi.ət ni wū. dak ən muit Xu zō:kē
95. nē kā.vē kēldēr es Xu. fu tēbe.
96. kmuist əsēblu.trinjkē vē tē vērstrafē
97. kmuid - of : kmur - i.ēt:fujēr in dē stal vō:rē
98. mēm brō.i wās mō.i
99. dē mēlēkbū.ēr mōkt nē gry.ētēn tu.ēr
100. dē bō.utērmēlk eš dyn ən zō:r stō.tēr əm:ēi
vrūm
101. wē zā:n da.nē pyt kuinē vylēn əp ən ē:r
102. ez up sē pint - ...
103. ē kum ny.ət Xinē mēnō:tē lu.ət
104. in itōlē zēm bērgē da fō. spē.əvē
105. tē.rē - of : tē.rē - du up dē.vē
106. im by.əm emē zē styk fan dē brygē gēvē.ət
107. gē muid uns fā.ələ nē ki kumē kā.ērē

108. es fa lA.əvə gəkumə mə ən guj bAzə gəlt
 109. də dA.i es fam bəkəna.it Xəməkt
 110. ən gətɾa.idə vɾa. mut kuinə nə.wə
 111. kəm e. gæs Xəzəwət - mu twas Xi go.ɾ. su.ət
 112. dəm bɾɛ.vər zɛ.tat nɔX tə de.ɾ es fu tə ba.və
 113. bakə - iX bak - ga. bakt - a.i bakt - bakt a.ə -
 wa.ələ bakə - iX baktə - ga. baktə - a.ə baktə -
 wa.ələ baktə - wa.əlɪn emə gəbakə
 114. be:ə - iX be. - ga. bit - a.ə bit - wa.ələ be.ə -
 gəmə be.ə - iX bɔ.i - ik em gəbɔjə - bɔjə za.ələn uk
 115. tɛz ə kla.n mu tɛʃ ə fa.ən
 116. gə kuind e. a:ɾə kɾa.əgən up də mət
 117. ɛjɛ. Xəzɛ:tat ən up ma. zal pa.zə
 118. tma.sə za. datən gəla.ək a.
 119. du wu.rə va.əf pɾa.əzə
 120. undər da.nən a.ək ligə vA.əl a.əkələ
 121. twu.ətɾɛ zal gu zɔjə - tɛɔid al
 122. to:ə es nɔXɾə.n - tɛs nɔX mu i.əst Xəməwət
 123. majɔnɛ.s mu.kə zə mə nən dɔjɛɾ van ən a:ɾ
 124. da bymkə zal du mujələkuinə wasə
 125. də pasty.ər ɛ. Xujə wa.ən
 126. də datsən emən unʃ a.id u.ɛʃ afXəbrant
 127. tmɛlk sprɔit u.ətən A.ɾə van də kuj
 128. də kAstɛɾ lɔit fu də kɾu.ɛsə
 129. də by.əmə van də kɾa.wu.ɾ.əgə bu.əgə van
 tXəwiXt
 130. suməgə minse snytən et up
 131. zəmən əm bla.iʃ əj gɾa.it Xəslu.əgə
 132. də sa.iʃ ɛz əwa fla:
 133. də snə.ə lɛ.tik
 134. tɛs lanX lɛ. dak a nɔXəze.n ɛm | ən i.əwəXst |
 135. nə.pə.ut wɛt na. əj gi.əl nə. stat
 136. du.ɾ. - iX dunət - of : iX dunt - ga. du.tət - a.ə
 du.ɾ.gət - wa.ələ dunt - ga.ələ dytət - za.ələ
 dunt - iX dɛ.iət - ga. dɛ.igət - a.ə dɛ.iət - wa.ələ
 dɛ.nt - ga.ələ dɛ.iət - of : dɛ.igət - za.ələ dɛ.ənt -
 dɛ.i kiX da - dat a. mu dɛ.i - dasət sa.ələ mu ən
 dɛ:n -
 137. dy.əpə - ə dy.əpkli:ət - də dy.pfunt -
 138. dɛsə - a.ə dɛst - a.ə dɛstə - ɛjɛ. Xədɛst
 139. biɲə - iX biɲ - ga. biɲt - of : biɲXt - a.ə biɲt -
 wa.ələ biɲə - ga.ələ biɲt - za.ələ biɲə - biɲd a.
 buɲ a. - ik em gəbuɲə
 140. *Locale landmaten* : (4 r. = 1 a.) - ən daXwant
 (25 a.) - əm buindɛɾ (1 ha.)
 141. *Waternamen* : dɛs (*De Yssche*) - də mA.lə
 va.əvɛɾ - də kasti.əlva.əvɛɾ (*nu gedempt*)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is y.lu.ət

De inwoners heeten y:əlandəs

Hun bijnaam də duindəɾs (Doenders).

Aantal inwoners op 1-12-34 : 5.969.

Taaltoestand. Zeer uitgestrekt grondgebied met talrijke gehuchten : tɛntɛɾ (centrum) - tɾa: (Ter Heide) - dy.əg:a: - də wɛ.əm - təm bɔs - pɾmus (Parremoes) - tɫsɫsfɛlt - vlɛ.bɛ.ək (Vlierbeek, Hoeilaart en Overijsch) - kɛləmbɔrə - tsmɛ.ɪbɛɾX - də mA.ələmbɛɾX - uindu.əl (off. : Wijndaal) - solɔ. - wil(ə)rɛ.kə (Hoeilaart, Overijsche en Boschvoorde) - tXɾɛk - dəm dymbɛɾX - Xɾyndu.əl - tɾɔt - tfloindɛɾvɛlt en : də dɾɛf - tkɔldam - tlinəkə - tɛɾ dɛlə - tnilvɛlt - mala.zə (afzonderlijke parochie, het grootste deel op Overijsche, het kleinste op Hoeilaart en nog een deel op Ter Hulpe).

De druiventeelt, waarmede hier voor een 40-tal jaren een begin werd gemaakt, kende er een ongemeenen bloei (ongeveer 20.000 broeikasten) en was voor de inwoners een ongemeene bron van welstand. Hoeilaart voorziet de Brusselsche markten en voert ook uit naar het buitenland (tot naar Amerika toe). Er zijn op deze uitgestrekte gemeente nog drie boerderijen. Natuurlijk vindt de gansche bevolking hier een ruim arbeidsveld, slechts 1/10 gaat naar Brussel werken (bouwbedrijf).

Veel Walen komen naar Hoeilaart als straatleggers of om te werken in de twee gieterijen. Een kern Waalsche inwijkelingen stichtte hier een tooneelkring : „A nous”.

De gansche bevolking spreekt nog dialect. Beschaafd Nederlandsch wordt hier weinig gesproken. Het onderwijs is nog Vlaamsch met het Fransch als tweede taal vanaf het eerste leerjaar.

Zegslieden. 1. Joris Willaert ; 31 j. ; onderwijzer ; hier geboren en heeft hier steeds verbleven ; V. van Koekelare (West-Vlaanderen), M. van Korbeek-Loo ; spreekt buiten de school dialect (centrum).

2. Broeders van 1 : Albert ; 17 j. ; student ; Gaston ; 22 j. ; onderwijzer ; Lucien ; 20 j. ; beenhouwer.